

УДК 811.521:81'276

DOI <https://doi.org/10.24919/2663-6042.16.2021.11>

ЛЕКСИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ МОЛОДІЖНИХ СОЦІОЛЕКТІВ У СУЧАСНІЙ ЯПОНСЬКІЙ МОВІ

Кравець О. І.

Київський національний лінгвістичний університет

У межах цього дослідження окреслено лексичні особливості молодіжного соціолекту як компонента сучасної японської мови. Молодіжний соціолект у статті потрактовано як соціальне явище, один із варіантів загальнонародної мови, обумовлений віковим, соціальним і світоглядним критеріями, що має певні відхилення від нормативної мови, використовується молоддю в умовах невимушеного спілкування і вирізняється наявністю переважно заниженої емоційно-оцінної лексики. За сформованою японською лінгвістичною традицією, молодіжний соціолект позначають терміном «вакамоноґо». Названо чинники виникнення та розвитку молодіжних соціолектів – історичні, психологічні, соціальні та лінгвістичні. Діахронічний аналіз історичних та соціальних чинників дав змогу простежити зв'язок між соціально-історичними явищами та розвитком «вакамоноґо», відзначити постійну мінливість та динамічність молодіжних соціолектів, а також їх вплив на інші комунікативні сфери. Гетерогенний віковий і соціальний склад носіїв молодіжних соціолектів відображено в їх неоднорідності, переодусім на лексичному рівні, що пов'язано зі сферою діяльності носіїв, їхніми захопленнями та інтересами.

Зауважено, що японському молодіжному соціолекту притаманна низка лексичних особливостей, які вирізняють його з-поміж інших варіантів загальнонародної японської мови і обумовлюють реалізацію низки комунікативних функцій (номінативну, об'єднувальну, конспіративну, іллокутивну, розважальну тощо). Для сучасного етапу розвитку «вакамоноґо» характерними є: корпоративність лексики, тобто обмеженість кола носіїв; панування стилістично заниженої емоційно-оцінної лексики; динамічність і рухливість лексичного складу; відхилення від загальноприйнятих мовних норм; володіння особливою лексико-словотвірною системою.

У статті приділено також увагу класифікації молодіжних соціолектів за вживаністю молодіжної лексики в часовому просторі та наслідування її наступними поколіннями. Молодіжні соціолекти сучасної японської мови суттєво впливають на розвиток мовної норми, що, зі свого боку, сприяє збагаченню лексичного складу загальнонародної мови.

Здійснений аналіз лексичних особливостей японського молодіжного соціолекту уможливило виокремлення його з-поміж інших варіантів стандартної мови та окреслює перспективи вивчення особливостей його лексичного збагачення, серед іншого й словотвірних інновацій.

Ключові слова: вакамоноґо, динамічність, експресивність, емоційно-оцінна лексика, лексичні особливості, мовна норма, молодіжний соціолект.

Kravets O. I. Lexical Features of the Youth Sociolects in Modern Japanese. This study outlines the features of youth sociolects as a component of modern Japanese. We consider the youth sociolect as a social phenomenon, one of the variants of the national language determined by age, social and ideological criteria. It has certain deviations from the normative language, and is used by young people in conditions of casual communication. According to the established Japanese linguistic tradition, the youth sociolect is denoted by the term "wakamonogo". The emergence and development of youth sociolects are caused by a number of factors, including historical, psychological and social ones. Diachronic analysis of historical and social factors allowed us to trace the relationship between socio-historical phenomena and the development of "wakamonogo", to note the constant variability and dynamism of youth sociolects, as well as their impact on other communication areas. Different age and social status of native speakers are reflected in the heterogeneity of sociolects, which differ from each other in vocabulary related to the native speakers' field of activity, their hobbies and interests.

The article focuses on the classification of youth sociolects according to the use of youth vocabulary in time and its imitation by subsequent generations. Japanese youth sociolect has several features that distinguish it from other variants of the standard Japanese language and determine the implementation of a number of communicative functions (nominative, unifying, conspiratorial, illocutionary, entertaining, etc.).

The modern stage of the development of "wakamonogo" is characterized by: dynamism and mobility of lexical composition; corporate vocabulary characterized by a limited range of media; dominance of stylistically underestimated emotional and evaluative vocabulary; deviations from generally accepted language norms; a special lexical and word-forming system. Youth sociolects of the modern Japanese language significantly influence the development of the language norm, which in turn contributes to the enrichment of the lexical structure of the national language.

Key words: wakamonogo, dynamism, expressiveness, emotional-estimated vocabulary, language norm, lexical features, youth sociolect.

Постановка проблеми та обґрунтування актуальності її розгляду. Процеси глобалізації в соціальному середовищі, зближення і взаємовплив світових

культур привели до розвитку всеосяжних контактів на різних мовних рівнях, що не могло залишатися поза увагою з боку сучасної лінгвістичної думки.

Зорієнтованість науковців до вивчення мови як соціального феномену, який ніколи не існував поза суспільством, дає можливість здійснити комплексний аналіз такого лінгвокультурного явища, як молодіжний соціолект. Саме в комунікативному середовищі молоді найбільш яскраво проявляються мовні динамічні зміни, які в подальшому впливають на систему загальнонародної мови. Досліджуючи молодіжну мову, Джулі Колман зазначала, що мова молоді безпосередньо залежить від сьогоденних реалій життя, адже саме в ній випробовується те, що завтра може потрапити до національного словника. З появою комп'ютерів, Інтернету молодь першою сприйняла особливості цієї мови і пристосувалася до нових умов комунікації, розширюючи таким чином свій лексичний запас. На сьогодні невідомо, що буде актуальним і визнаним завтра, але, безперечно, це буде відображено у словникові молоді [2, 64–65].

Мову молоді трактуємо як варіант загальнонародної мови, який функціонує в комунікуванні певної вікової категорії з вираженим специфічним соціальним статусом носіїв японської мови, з характерними перевагами у використанні емоційно-оцінної лексики, яка є ефективним джерелом генерування та поширення лексичних новоутворень.

Зазначимо, що на сьогодні ще немає єдиної думки щодо термінологічного та поняттєвого визначення зазначеного мовного явища. У сучасному лінгвістичному просторі молодіжні варіанти мови номіновані по-різному: «молодіжні соціолекти», «молодіжний сленг», «молодіжний жаргон», «інтер-жаргон» тощо. У японському мовознавстві молодіжні соціолекти як варіант загальнонародної мови входять до соціальних діалектів 「社会方言」 [syakaihougen] японської мови. Термін *молодіжний соціолект* розуміють як варіант мови з фонетичними, граматичними та лексичними комунікативними особливостями, обумовлений віковим та світоглядним критеріями і який зазвичай обслуговує неформальну сферу спілкування [3, 13–14]. При цьому варто зауважити, що до складу молодіжних соціолектів одночасно можуть входити й інші варіанти мови (комп'ютерний, професійний, кримінальний, просторіччя тощо).

Формування мети і завдань статті. Мета нашого дослідження полягає у визначенні лексичних особливостей молодіжних соціолектів у сучасній японській мові. Відповідно до поставленої мети передбачено виконання низки **завдань**, а саме: схарактеризувати статус соціолектної мови молоді та її місце в сучасній японській мові; окреслити основні чинники виникнення японських молодіжних соціолектів; розглянути лексичні особливості мови японської молоді (*вакамоно*); класифікувати японські молодіжні соціолекти на основі критерію вживаності молодіжної лексики в часовому просторі та наслідування її наступними поколіннями.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Дослідження молодіжних соціолектів постійно перебуває в центрі уваги вітчизняних та зарубіжних науковців, які вивчають це явище з різних аспектів. Питання щодо впливу суспільства на мову порушували такі мовознавці, як Ф. де Сосюр, Ш. Баллі,

А. Мейє, М. Холлдей, У. Лабов, О. О. Потебня, О. О. Селіванова, Ш. Мітараї (御手洗), Т. Шібата (柴田武). Нині науковці продовжують розширювати діапазон вивчення мови в суспільстві. Зокрема, соціально зумовлену варіативність мови висвітлено у працях М. Петерсона, В. Д. Бондалетова, Є. Д. Поліванова, Л. О. Ставицької, О. Т. Горбача, Ф. Іноуе (井上史雄), Т. Кояно (小矢野哲夫), Й. Шімідзу (氏水義則).

Дослідження соціолектних варіантів мови відповідає запитам сучасної науки, коли мову розглядають в реальному життєвому контексті і в тісному зв'язку з особистістю, її діяльністю, світобаченням та належністю до соціальних груп. Мова молоді посідає особливе місце в мовній варіативності і є перспективною сферою лінгвістичних досліджень. Специфіки мовної картини світу в лексиці молодіжних соціолектів у своїх працях торкаються М. М. Маковський, В. В. Хімік, Є. М. Береговська, О. А. Аніщенко, С. А. Маргос, І. І. Щур, Я. Кітахара (北原保雄), Н. Ямагучі (山口中味). Пропоноване дослідження лексичних особливостей молодіжних соціолектів японської мови значною мірою опирається на праці видатних японських лінгвістів Ф. Іноуе (井上史雄) та Й. Акіхіко (米川明彦).

Виклад основного матеріалу дослідження. Традиційно в японській лінгвістиці мову молоді позначають терміном 「若者語」 [wakamonogo] (*букв. пер.* «молодіжна мова»). За визначенням Йонекава Акіхіко, 「若者語」 [wakamonogo] є соціальним явищем у сучасній японській мові, це «мова неформального спілкування молоді віком від 12-13 (середнього шкільного віку) до 25-30 років, здебільшого не зрозуміла для представників старших поколінь, вирізняється відхиленнями від загальноприйнятих мовних норм, несе в собі риси мовної гри, яку молодь використовує для підтримки, стимулювання розмови» [5, 15]. Терміном 「若者言葉」 [wakamonokotoba] учений називає мову молоді у вузькому її розумінні і відносить тільки лексику, якою послуговуються в умовах невимушеного спілкування [4, 48; 5, 15; 6, 21]. Слід зауважити, що, поряд із 「若者語」 [wakamonogo], у японській мові відомі й інші терміни для номінування мови молоді, детерміновані різними мовними ситуаціями, віковим фактором, соціальною належністю, сферою зацікавленості тощо (тобто зорієнтовані на більш вузьку аудиторію), зокрема: 「キャンパス用語」 [kyanpasuyougo] (мова студентів університету), 「女子大生用語」 [jyousidaiseyougo] (мова дівчат студенток), 「コギャル語」 [kogyarugo] (мова школярки), 「アニメオタク用語」 [animeotakuyougo] (термінологія шанувальників аніме) тощо. З оперттям на праці Йонекава, Кояно, Кувамото, які уналежнюють «вакамоно» до 「集團語」 [syuudango] (*букв. пер.* «мова групи / колективу») і вбачають в ньому певні відхилення від нормативної мови, вважаємо доречним співвідносити його з терміном *молодіжний соціолект* [6; 8; 9].

За твердженням А. Йонекава, виникнення молодіжних соціолектів спричинено низкою чинників, а саме: історичними, психологічними та соціальними [5, 26–31]. У діахронічному розрізі лексика

«вакамоного» асоціюється з відображенням соціально-історичних явищ певного етапу розвитку країни. Кожен період – з років революції Мейдзі і до наших днів – можемо схарактеризувати через низку слів, поширених у певний відтинок часу і в такий спосіб реконструювати історичну ситуацію в країні. Адже відмінною рисою таких слів є їхня актуальність як точне відображення тенденцій, змін у сфері політики, економіки, культури та суспільного життя.

Зародженням «вакамоного» як соціального явища вважають роки епохи Мейдзі (1868–1912), коли разом з модифікацією країни відбувається звільнення людини від різних обмежень та норм, що відобразилося і в мові. Молодь зі своїм прагненням до свободи і самовираження створює новітні явища в мові, у яких засвідчено соціально-культурні та соціально-психологічні установки суспільства. Серед дівчат-студенток, які внаслідок соціально-економічних реформ також стали новітнім явищем тогочасної Японії, набули поширення слова із закінченнями *-тейю*; *-дева*, так звані «тейодава котоба» 「てよだは言葉」 [teyodawa kotoba]. У прагненні визначити своє місце як жінки у суспільстві «тейодава котоба» для молодих дівчат стала проявом їх соціальної ідентичності. У мовленні юнаків-студентів епохи Мейдзі наявна велика кількість західноєвропейських запозичень: 「ウイルス」 [uirusu] (нім. Virus); 「フレンド」 [furuendo] (англ. friend) [6, 548–550].

Крах реакційної політики, режим американської окупації, культурна переорієнтація країни в післявоєнні роки (1945–1950) не могли не позначитися на мовній ситуації, серед іншого й на мові молоді. Через вплив англійської мови та західної культури виник розрив між старшим та молодшим поколіннями. Молодь починає спілкуватися власною, новоствореною мовою. Об'єднання юнацьких та дівчачих шкіл спричинило новий виток розвитку соціолектів. Раніше вживані тільки дівчатами 「る言葉」 [rukotoba] (вербалізація слів шляхом додавання дієслівного закінчення *-ру*) виходять за межі й набувають поширення й серед юнаків, а згодом стають одним із продуктивних способів словотвору й символів сучасного «вакамоного». Наприклад, 「デブる」 [deburu] (пер. товстіти); 「シングる」 [singuru] (пер. залишатися на одинці).

Історично 60-ті роки минулого століття визначилися для японської молоді як роки студентської опозиції з потужним протестним рухом, що також значною мірою позначилося на соціолектах молоді. Характерним на той час у мові були грубі, фамільярні відтінки, велика кількість патріотичної лексики. Поширення набули соціолекти молоді, яка навчається: 「フーテン用語」 [fuuten yougo] (мова молодих бунтарів); 「学生運動用語」 [gakusei undou yougo] (мова студентського руху), 「男子主導の言葉」 [dansisyudou no kotoba] (мова чоловіків-лідерів) тощо. До середини наступного десятиліття сталося розчарування у студентському русі, посилювалась недовіра до студентської мови, одночасно посилюються позиції жінки в суспільстві. Соціолектна одиниця 「OL」 [oeru] (від англ. office lady «жінка-службовець») вперше виникла в молодіжному

середовищі, а нині її внесено до національних слівників стандартної японської мови [4, 130].

Високі темпи економічного росту країни у 70–80 роках зумовили динамічні зміни в суспільному житті молоді. Нове покоління японців 「新人類」 [sinjinrui], яке вирросло в умовах достатку, вирізнялося споживацьким прагненням брати участь лише в тому, що приносить задоволення. Як наслідок, такий феномен розвитку суспільства знаходить мовне вираження в молодіжному соціолекті. Зароджується нове у спілкуванні мови молоді – 「おしゃべり文化」 [osyaberi bunka] – «культура мовлення», що, за словами А. Йонекава, означає «в розмові є сенс і є задоволення» [5, 38]. Молодь придумує слова, змінюючи їх використання та значення радикальними способами. Наприклад, алегорія 「シングルベル」 (一人で過ごすクリスマス) [singuruberu] (hitoridesugosu kurisumasu), яка дослівно перекладається «одинокий дзвіночок», у мові молоді використовується у значенні «проводити Різдво наодинці». Розвиток соціальної сфери, сфери послуг, поява закладів швидкого харчування, магазинів цілодобового обслуговування стали джерелом поповнення «вакамоного» найоригінальнішими способами. Популярним стає творення молодіжної лексики шляхом скорочень. Наприклад, 「ポテトチップス」 [potetochipusu] «картопляні чіпси» скорочено до 「ポテチプ」 [potechipu] а згодом і до 「ポテチ」 [potechi].

Молодіжній мові 80-х років притаманний шарм легкості, елегантності з відтінком пародії, це період розквіту молодіжних субкультур аніме, манга, косплея та інших. Молодіжна субкультура 「オタク文化」 [otakubunka] – культурне явище, яке виникло в Японії і дуже швидко набуло міжнародного визнання, породило цілу низку субваріантів молодіжних соціолектів (「アニメオタク」 [animeotaku] субкультура аніме, 「漫画オタク」 [mangaotaku] субкультура шанувальників манга тощо). Розквіт субкультур спонукав розвиток нового виду спілкування молоді 「言葉遊び」 [kotobaasobi] – «мовна гра», слова стали не засобом комунікації, а способом розваги [6, 78].

Зміна комунікативних каналів в кінці ХХ століття стимулювала виникнення абсолютно нового різновиду молодіжних соціолектів – Інтернет-сленгу, характерним для якого є певна письмова форма за допомогою 「絵文字」 [emoji]. Це в подальшому привело до умовного поділу молодіжної мови на усну форму та писемну 「書き言葉」 [kakikotoba], або, як її називає молодь, 「打ち言葉」 [utikotoba] (пер. англ. Typed Language). При цьому варто зазначити, що писемна форма не відображає молодіжних соціолектів у тому вигляді, в якому ми спостерігаємо їх в усному варіанті. Звідси можемо впевнено стверджувати, що вагомим соціальним чинником виникнення «вакамоного» є поява молодого покоління японців, для якого типова висока емоційність. Саме перехід до споживацького суспільства стимулював молодь вільно проявляти себе в комунікативному плані.

Грунтовний аналіз молодіжних соціолектів не можливий, якщо не брати до уваги

психологічно-вікову характеристику його носіїв. Адже саме соціолект стає відображенням реалій середовища, значимого для молоді, та мовним засобом заявити про себе як особистість. Межі вікового критерію молоді можуть змінюватися залежно від конкретних історичних і соціокультурних умов та позначати не так хронологічний вік людини, як його соціальний стан. У японському мовознавстві вікові межі носіїв молодіжного соціолекту умовно розглядають від 13-14 років (ранній підлітковий період) до 20-30 років, враховуючи зміну поколінь молоді кожні сім років, що, зі свого боку, впливає на змістовне наповнення соціолекту [7]. Юнацький максималізм, суб'єктивна категоризація навколишнього світу, опозиційність у розмежуванні «свій» – «чужий», високий ступінь емоційності – це ті психологічні чинники, які мотивують, на думку Ямагучі Накамі (山口仲美), об'єднання молоді в різноманітні групи за спільністю думок, спрямованих проти встановлених правил та заостреного ставлення до соціальних умовностей або традиційних цінностей [12]. Отже, окрім комунікативної функції, однією з основних функцій молодіжного соціолекту є певне самоствердження молодої людини / особистості в соціумі.

Істотними для виникнення соціолекту молоді є й власне лінгвістичні чинники, а саме: наявність в мові не тільки своєрідних позначуваних, а й особливих значущих понять, які не властиві стандартній мові; недолік / недостатність уже наявних у стандартній мові засобів порівняння тощо [1].

Японському молодіжному соціолекту як репрезентативному засобу спілкування молоді притаманна низка лексичних особливостей, які вирізняють його з-поміж інших варіантів стандартної мови. Характерними рисами молодіжного спілкування є неформальний, невимушений, жартівливий тон розмови, прагнення до самовираження, високий ступінь емоційності.

Створення власного соціокультурного простору, внутрішня єдність якого виражена сприйняттям індивіда як члена групи, приводить до продукування певних ідентифікувальних ознак. Корпоративність лексика 「中者内のことば」 [nakamononai no kotoba] демонструє належність мовця до групи 「内者」 [uchi] «своїх» і в такий спосіб робить мову секретною, не зрозумілою для дорослих та 「ヨソ者」 [yosomono] «чужих, сторонніх людей». З одного боку, це допомагає створити щирість стосунків між членами спільноти, підкреслює вікову та психологічну єдність молодих людей, а з іншого – протиставити себе представникам старших поколінь та загальноприйнятим формам спілкування. Отже, ми можемо говорити про об'єднувальну та конспіративну функції молодіжного соціолекту. Вивчення молодіжної лексики за ознакою корпоративності уможливило розрізняти загальний молодіжний соціолект (лексика, яку використовують у всіх молодіжних об'єднаннях і групах) та молодіжний соціолект субкультури (лексика, притаманна певній спільноті, яка детермінує орієнтацію субкультури) [5, 62–64; 11, 6].

Експресивність, емоційність, оцінність (「会話促進」 [kaiwasokusin] «стимулювання, заохочування

розмови») – це ті виразні ознаки лексики, яку молодь вживає, щоб зробити свою мову оригінальною, відособленою і незвичною для пересічного носія. Послугування такою лексикою, яка не порушує стану невимушеності, дає змогу зняти з мовця можливі звинувачення у відхиленні від правил, отримувати задоволення від розмови, таким чином обумовлюючи реалізацію ілюктивної та розважальної функцій молодіжних соціолектів. Як влучно з цього приводу зазначив А. Йонекава, 「会話のノリの為の言葉」 «молоді люди використовують вакамононого як стимул для розмови/бесіди» [6, 575].

Молодіжні соціолекти не є сталим явищем, динамічність і властивість зникнення スピード消滅 [supido syoumetsu] – одні з основних характеристик, які вирізняють мову молоді з-поміж інших варіантів мовної системи. Зі зміною одного поширеного явища на інше наявні лексичні одиниці виходять зі вжитку, а на їхнє місце приходять інші, зовсім нові, або ті, які несуть у собі синонімічне значення.

Враховуючи вживаність молодіжної лексики в часовому просторі та наслідування її наступними поколіннями, Іноуе Фуміо (井上史雄) класифікував соціолекти за такими ознаками:

1. Швидкозмінні модні слова 「一時流行語」 [itijiryuukougo] – слова, які використовуються певним поколінням молоді, але при переході в іншу вікову категорію виходять із вжитку і в подальшому не використовуються. До них належать: 「新語」 [shingo] (нові слова), 「時事用語」 [jijiyougo] (слова актуального вжитку), 「流行言葉」 [hayarikotoba] (популярні слова) тощо.

2. Мова певного покоління молоді 「若者世代語」 [wakamonosedaigo] – лексика, яка з часом виходить зі вжитку певної групи молоді при переході її представників до іншої вікової категорії, але продовжує використовуватися представниками наступних поколінь. Як приклад: 「学生用語」 [gakuseiyougo] «мова студентів», 「女子高校生語」 [juushikoukouseigo] «мова старшокласниць» тощо.

3. Когортна мова 「コーホート語 (同世代語)」 [kouhoutogo (dousedaigo)] – лексика, яка при переході певного покоління молоді до іншої вікової категорії не виходить зі вжитку. Таким чином, вона символізує певне покоління, але не використовується наступними. Наприклад: 「生き残った流行語」 [ikinokottaryukougo] (збережені модні слова), 「世相語」 [sesougo] (слова, у яких відображаються фази життя).

4. Зміна мови 「言語変化」 [genngohennka] – слова, утворені молодими людьми певного покоління, які в подальшому не стають т. зв. «мертвими словами», а наслідуються наступними поколіннями; таким чином, вони не виходять із вжитку покоління творців при переході їх до іншої вікової категорії. Наприклад, 「新方言」 [sinhougen] (букв. нові діалекти), 「ら抜き言葉」 [ranukikotoba] (букв. слова з опущенням частини дієслівного «ра») [3, 5–66].

Молодь першою реагує на зміни, які відбуваються в суспільстві, унаслідок чого постають нові мовні одиниці. Частина їх переходить до стандартної мови, частина залишається належати до молодіжних соціолектів, частина доволі швидко зникає. Однією

із причин виникнення й функціонування соціолектів є відсутність лексичних позначень релевантних молодіжних реалій, що приводить до творення експресивних еквівалентів / синонімів стандартної лексики. Це зумовлює не тільки появу нової лексики, але й передбачає певні відхилення від стандартних мовних норм. Порушення норм з боку молоді відбувається несвідомо, під впливом емоцій. На нашу думку, порушення мовних правил це і є норма, мовна гра, що визначає цю особливість японських молодіжних соціолектів – відхилення від норми, свободу та гру 「規範からの自由と遊び」 [kihan karano jiyuu to asobi]. Необхідність послуговуватися для позначення реалій новими найменуваннями, які мають більше емоційне забарвлення, реалізує номінативну функцію мови молоді.

Схильність молодіжних соціолектів до швидких змін викликає неабияку стурбованість та критику з боку науковців та представників старших поколінь. Дослідник стандартної японської мови Шімідзу Йошінорі вважає, що соціолекти молоді розхитують загальноприйняті норми, призводять до мовного безладу, японська мова втрачає свою чистоту, і тому вони є негативним явищем у системі загальнонародної мови [10, 122–131]. Протилежного погляду дотримується Ямагучі Накамі. На думку дослідниці, «вакамоного» має відкритий характер і відзначається динамічністю, що

безпосередньо відображає всі зміни й процеси, які відбуваються у суспільстві. Отже, постійно відбувається процес лексичного збагачення мови, «мовна еволюція», тому правомірно вважати, що молодіжні соціолекти суттєво впливають на розвиток мовної норми [12, 276].

Висновки та перспективи досліджень. Проведене дослідження уможливило дійти висновку, що молодіжний соціолект сучасної японської мови є надзвичайно поширеним соціолінгвістичним явищем, має широку сферу вживання в різних типах комунікації, а його виникнення обумовлене низкою чинників (історичних, соціальних, психологічних, лінгвістичних). Лексичні особливості, притаманні «вакамоного», вирізняють його з-поміж інших варіантів стандартної японської мови, забезпечують високий ступінь експресивності та динамічності. Молодіжні соціолекти постійно розвиваються і впливають на розвиток стандартної японської мови. Значущим для характеристики мови молоді є вивчення особливостей її лексичного збагачення, адже молодіжний соціолект виступає одним з найбільш активних каналів творення і розповсюдження мовних новоутворень. Перспективи подальшого наукового пошуку вбачаємо у вивченні та систематизації способів словотвору молодіжних соціолектів, серед іншого й словотвірних інновацій.

ЛІТЕРАТУРА

1. Благовещенская О. В. Язык молодёжи в Японии : дисс. на соиск. учёной степ. канд. филол. наук :10.02.22. Москва, 2007. 210 с.
2. Coleman J. The life of Slang. N. Y.: HarperCollins Publisher, 2012. 354 p.
3. 井上史雄. 方言学の新天地. 東京: 明治書院, 1994. 303 頁.
4. 米川明彦. 現代若者ことば考. 東京: 丸善, 1996. 242 頁.
5. 米川明彦. 若者語を科学する. 東京: 明治書院, 1998. 312 頁.
6. 米川明彦. 集団語の研究. 東京: 東京堂出版, 2009. 674 頁.
7. 笠原嘉. 再び「青年期」について (笠原嘉臨床論集). みすず書房, 2011. 頁. 224.
8. 小矢野哲夫. 若者語は集団語か. 日本語学. 2006. №9. 頁. 14–24
9. 桑本裕二. 若者ことばの発生と定着について. 秋田工業高等専門学校研究紀要. 2003. 第38号., 頁. 113–120.
10. 清水義範. 日本語の乱れ. 東京: 集英社, 2003. 304 頁.
11. 藤原実. 現代オタク用語の基礎知識. 東京: デイスクヴァー・トゥエンティワン, 2009. 279 頁.
12. 山口仲美. 若者言葉に耳をすませば. 東京. 講談社, 2007. 294 頁.

REFERENCES

1. Blahoveshchenskaia, O. (2007). Yazyk molodezhi v Yaponii [Youth language in Japan] (Dissertatsiya kandidata filologicheskikh nauk). Moskva [in Russian].
2. Coleman, J. (2007). The life of Slang. New York: HarperCollins Publisher.
3. Inoue, F. (1994). Hougengaku no shinchihai [New horizon of dialectology]. Tokyo: Meiji syoin [in Japanese].
4. Yonekawa, A. (1996). Gendai wakamono kotoba kou [Reflections over modern youth language]. Tokyo: Maruzen [in Japanese].
5. Yonekawa, A. (1998). Wakamonogo wo kagakusuru [Study of youth language]. Tokyo: Meiji syoin [in Japanese].
6. Yonekawa, A. (2009). Shyudangono kenkyuu [Study of Social Dialects]. Tokyo: Tokyodou syuupan [in Japanese].
7. Kasahara, Yo. (2011). Futatabi 「aonenki」 ni tuite (Kasahara Yomisa rinsyuu: ronsyuu:) [About «adolescent» again (Collection of lectures Kasahara Yomisa)]. Misuzu syobou [in Japanese].
8. Koyano, T. (2006). Wakamonogo ha syuudango ka [Is a youth language social dialect?]. *Japanese sciences*, 9, 14–24 [in Japanese].
9. Kuwamoto, Yu. (2003). Wakamonokotobano hassei to teityakuni tuite [Production and Stability of Wakamono Kotoba]. *Akita sangyou koukou kenkyu keijiban*, 38, 113–120 [in Japanese].
10. Koyano, T. (2006). Wakamonogo ha syuudango ka [Is a youth language social dialect?]. *Japanese sciences*, 9, 14–24 [in Japanese].
11. Fujiwara, M. (2009). Gendai Otaku yougo no kisou chishiki [Basic knowledge of contemporary Otaku terms]. Tokyo: Discover Twenty One [in Japanese].
12. Yamaguti, N. (2007). Wakamonokotoba ni mimi wo sumaseba [If you listen to youth words]. Tokyo: Kodansya [in Japanese].